

TABOR

Leto: II.

Maribor, torek 12. aprila 1921

Številka: 81.

Demokratski volilni shod.

Maribor, 11. aprila.

Dan za dnem se bolj približujemo občinskim volitvam, ki bodo osobito za naš obmejni Maribor velepomembne, saj bodo prve, odkar je to mesto osvobodeno nemškega terorizma. Res je, da je danes Maribor mesto naše svobodne narodne jugoslovenske države, res je tudi, da je danes to mesto po pretežni večini jugoslovensko in da so Nemci le manjšina, res je tudi, da nam pri teh volitvah ne bodo stali nasproti Nemci, toda mesto teh nam bodo stali nasproti — socijalisti in komunisti, ki nosijo sicer tudi naslov »jugoslovenski«, so pa kljub temu hote ali ne hote v službi nemštva in elementov, ki sp sovražniki te naše države. Poleg teh pa nam bodo stali nasproti še drugi, nič manj nevarni, to so klerikalci. Proti tem dvem moramo v boj, v oster boj, ker le s takim ostrim bojem si bomo priborili zmago.

Da bo ta zmaga tem sijajnejša, pa je treba kooperacije vseh narodnih in naprednih elementov. V tem znamenju je sklicala tudi Jugoslovenska demokratska stranka dopoldan v Narodni dom svoj prvi volilni shod, katerega se je vdeležilo kljub neugodnemu času nekaj sto volilcev. Nasprotniki bodo morda sklopali, da je v Mariboru demokratov le toliko, kolikor jih je bilo včeraj v Narodnem domu, toda to bo zanje le samoprevara. Naša stvar stoji najbolje in z mirno in samozavestno dušo moremo pričakovati volilni dan.

Kot prvi govornik je nastopil kandidat dr. Vladimir Serbec, ki je orisal v kratkih potezih občinski program naše stranke, razmerje do drugih strank ter naše naloge. Za njim je kandidat, zastopnik trgovstva, g. J. N. Soštarič opozarjal svoje stanovske tovariše na trgovski pomen Maribora in na program slovenskih trgovcev, ki se popolnoma strinja z demokratsko stranko in njenim programom. Prof. Voglar je govoril v imenu državnih uradnikov ter očrtal pomen zmage demokratske stranke pri občinskih volitvah v Mariboru za uradništvo. K besedi sta se oglasila še Tone Vahtar ter dr. Rosina, ki je navedel zbranim v kratkih potezih par slik o občinskem gospodarstvu bivšega ultranemškega občinskega sveta.

Ob koncu je Tone Vahtar prečital sledečo resolucijo, ki je bila enoglasno sprejeta: Na shodu JDS dne 10. aprila v Narodnem domu zbrani volilci pozdravljajo načrte za saniranje mestnih financ in omiljenje socialne bede, pod katero trpi predvsem uradništvo in vsi stalno nameščeni ter zahtevajo, da se v to svrhu razdele potrebna bremena pravično. Zahtevajo dalje, da se pospešuje trgovina in obrt, ki sta podlaga mestnemu razvoju ter da se varuje in pospešuje naravni slovenski značaj in razvoj Maribora. Izražajo nado, da bo mesto za slučaj, da zajamči izid volitev državno in narodno zanesljivo upravo, dobilo nazaj nad vse važne posle prenešenega delokroga, kakor jih je imelo poprej. Odobrujejo kandidatno listo JDS ter pozivajo volilce, da storijo

Pred načelno debato o ustavnem načrtu.

LDU. Beograd, 10. aprila. Minister za konstituantno, g. Trifković, odpril v četrtak v ustavotvorni skupščini načelno debato o ustavnem načrtu. V parlamentarnih krogih menijo, da bo trajala načelna debata največ sedem dni, ker smeta po poslovniku govoriti od vsake politične skupine samo po dva govornika. Debata o podrobnostih

bo trajala na ta način — ako se ne zgodi nič nepričakovanega — največ šest tednov, tako da bo v prvi polovici meseca junija sprejeta ustava. Vlada namerava še letos predložiti konstituenti zakonski načrt o centralni upravi, o sodnikih, o občinah, o ureditvi srezov in o novem proračunu.

Kriza britanskega imperija traja dalje.

DKU. London, 9. aprila. (Reuter.) Danes predpoldne so imeli zastopniki železniških in transportnih delavcev dolg pogovor z Lloydom Georgejem. Domneva se, da bode ta važen korak za vzpostavitev pogajanj med posestniki rudnikov in rudarji še pravočasno odvrnil katastrofo industrijske vojne. — Vlada je odredila omejitev železniškega prometa.

DKU. London, 9. aprila. V severni Aumberlaini in Tourhanu so ustavili mnogi rudniki obrat. Iz okolice Javrewa se poroča o mnogih požarih ter poškodovanju brzojavnih drog in napeljav. Sumi se, da so to zakrivila sinfajnovci. Nekaj oseb je bilo aretiranih. V glarmorganskih rovih so delavci, zaposleni z izsesavanjem vode, za-

pusili svoja mesta. Ako ostanejo pri svojih sklepih, bodo rovi do večera preplavljeni. — Livarne v grofovini York nimajo nikakega premoga več. Peči so ugasnjene. Tudi drugi obrati so prenehali z delom.

DKU. London, 9. aprila. (Reuter.) Po zvečer dokončanih pogovorih delavske trozveze je izjavil Thomas, da se je sklenilo naslednje: 1. Vlada skliče v ponedeljek dopoldne konferenco zastopnikov udruženja premogarjev in delodajalcev v svrhu pogovora perečih vprašanj. 2. udruženje premogarjev bode pozvalo zvečer vse svoje sekcije, da se vzdržijo vsakega dejanja, ki bi preprečilo varnostna dela v rudnikih ali prisililo vlado do prisilnih ukrepov.

Proračun ministrstva za promet.

LDU. Beograd, 10. aprila. V finančnem ministrstvu je zaključena razprava o proračunu ministrstva za trgovino in industrijo. Pričela se je razprava o proračunu ministrstva za promet, ki znaša 763.119.000 dinarjev za Srbijo in 3.390.874.678 K za druge kraje. Proračun preteklega leta je znašal 132.578.129 dinarjev in 1.874.787.032 K. V sprejemnem pismu navaja minister za promet, da je največ izdatkov namenjenih izboljšanju prometa in za zgradbe nekaterih novih objektov, ki so sedaj najpotrebnejši za obnovo prometa. Izdatki proračuna gradbene direkcije znašajo 186 milijonov dinarjev. Za ministrstvo samo je v proračunu

določen izdatek s 4.560.000 dinarji. — Najna je izpolnitev glavnih prog, razširjenje glavnih kolodvorov, zgradba in ureditev delavnic za najpotrebnejša popravila. Dokler železnice ne bodo imele večjih lastnih dohodkov, bodo imele v proračunu deficit. Ministrstvo za promet predvideva, da bodo dohodki, ki bi bili mogoči iz posameznih direkcij, večji za 4 od sto. Uvažuje, da se promet mora podpirati, je finančni minister sporazumno z ministrskim svetom odobril iz posojila, dvignjenega pri Narodni banki, ministrstvu za promet kredita v znesku 200 milijonov dinarjev.

Poljska ne pripravlja nove vojne.

LDU. Zagreb, 10. aprila. Poljski generalni konzulat odločno zavrača vse vesti, ki poročajo, da pripravlja Poljska novo vojno proti Rusiji. Poljska republika je sklenila mir v Rigi po vsiljeni vojni, v kateri je branila samo lastne ogrožene pravice ter želi

živeti v prijateljstvu z vsemi sosedi in daje sedaj najboljši dokaz svoje miroljubnosti z demobilizacijo svoje vojske. Vse vznemirjajoče vesti prihajajo iz krogov, ki so hoteli povzročiti devalvacijo poljske valute.

Stojan Protić.

LDU Beograd, 10. aprila. Poslanski klub radikalne stranke se v najkrajšem času izreče o postopanju g. Protića in g. Momčila Ivanića.

LDU Beograd, 10. aprila. Izstop g. Protića iz radikalne stranke je gotovo dejstvo.

LDU Beograd, 10. aprila. V parlamentarnih krogih se govori, da poizkusi g. Protić sestaviti novo stranko, pri čemer mu bodo stali na strani gg. Nastaz Metrović, Momčilo Ivanić in Ljuba Jovanović. Kar se tiče zadnjega, je stvar dvomljiva. Iz radikalnih krogov se čuje, da bo radikalni klub izključil iz svoje srede poslanca Ivanića, ker je glasoval proti vladi g. Pašića.

Pogajanja z južnimi muslimani.

LDU Beograd, 10. aprila. Zastopniki muslimanskih poslancev iz južnih krajev so nadaljevali svoje razgovore z g. Pašićem. V političnih krogih vlada mnenje, da pride do sporazuma.

Za žensko volilno pravico v Bosni.

LDU Sarajevo, 10. aprila. Danes ob 10. uri se je vršila v veliki dvorani trgovske in obrtne zbornice protestna skupščina, ki so jo priredila vsa ženska udruženja mesta Sarajeva in na katerem

so zahtevale udeleženko aktivno in pasivno volilno pravico za ženske. Govorilo je več govornic, med njimi tudi neka muslimanka, katero so navzoči burno pozdravljali. Skupščina je v smislu gorenjih zahtev sprejela resolucijo, ki bo predložena predsedništvu ustavotvorne skupščine.

Stavka v Pečuhu.

LDU Beograd, 10. aprila. Včeraj je v rudnikih v Pečuhu izbruhnila stavka, ki ima ekonomski značaj. Uvedla so se pogajanja. Upati je, da bo stavka prenehala v 2 do 3 dneh.

Razkralj Karl.

DKU. Lucern, 10. aprila. (Svic. dop. urad.) Razkralj Karl vodi pogajanja radi sprejetja v kako drugo državo.

DKU. Bazel, 10. aprila. (Svic. dop. urad.) Po bazelskih vesteh ni dovedla preiskava o odpotovanju razkralja Karla do nikakih pozitivnih zaključkov. Nasprotno se je le ugotovilo, da je posestnik španske potnice, s katero je baje zapustil kralj deželo, res odpotoval iz Bazla.

Novi davki?

LDU Beograd, 19. aprila. V finančnem ministrstvu se pripravlja gradivo za tinarčni zakon, da bi se z ozirom na velike izdatke države uvedli novi davki.

svojo dolžnost v dobrobit in varstvo slovenskega značaja našega Maribora.

Po sprejetju resolucije je ob približno poldvanajstih prof. Voglar zaključil to nadvse iskreno zborovanje ter pozval navzoče, naj gredo neumorno na delo za zmago naše stvari.

J—n:

Politika in vera.

Odkar svet obstoji, je vera igrala v življenju človeštva vedno veliko vlogo. Prva tisočletja, v dobi manjše kulture, se je vpliv vere pojavljal pred vsem na ta način, da se je človeštvo čutilo močno odvisno od neznanih nadčloveških sil, od bogov, ki so povzročali ljudem vse dobro in vse slabo, dajali življenje in prinašali smrt, dajali hrano in zmage ali pa pošiljali točo, glad in vse druge nesreče. Z rastočo kulturo je človek začel vedno bolj spoznavati in razumevati razne usodne pojave v prirodi in v isti meri se je spreminjal tudi način njegove vere v bogove, način njegove odvisnosti od neznanih, po človeškem mišljenju nadnaravnih sil.

Zgodovina nam dokazuje, da so se pri vseh narodih in v vseh dobah našli ljudje, ki so skušali človekovo vero, človekov strah pred božanstvom izrabljati v svoje osebne namene. Osobito so se v tem pogledu odlikovali v vseh dobah duhovniki, ki so umeli vriniti se med ljudstva in bogove kot nekaki verski agentje. A ti so bili vedno jednaki. Spominjam na prosvetljenejšo dobo Židov, Grkov, Egipčanov, Rimljanov. Povsod nam zgodovina pripoveduje, kako je narod moral ob vsaki priliki na poziv duhovnikov »tolažiti razjarjene bogove« z raznimi darili. V ta namen so ljudje donasili cele kupe zlata in drugih dragocenosti ter žrtvovali cele črede najlepše živali. Takrat so morda verovali, da so si vse te ofre odnašali v svoja nebesa užaljeni bogovi, a danes vemo, da so to bile obične lumparije duhovnikov, kojim je bilo omogočeno s takimi, bogovom namenjenimi darili, komodno brez dela živeti. Slično delovanje duhovništva se more opazovati v vseh dobah, četudi se spreminja metoda.

Verski čut igra veliko vlogo tudi v novi dobi v javnem življenju. Državna oblast se je vedno bolj izvila iz rok poedinov oseb in malih skupin mogotcev, med katerimi so duhovniki skoraj vedno zavzemali najodličnejše mesto in prehajala je v posest celih narodov. Širokih ljudskih mas. Ali duhovniki so na vsaki stopnji tega razvoja razumeli držati neizobraženo ljudstvo na svojih vajetih in to zopet s pomočjo vere, s pomočjo obečevanja nebes. Vedno so bili duhovniki oni, ki so vlačili vero v javno življenje, v politiko in z vero agitirali osobito pri raznih volitvah. — Namen je bil vedno samo eden: Vzdržati duhovščini ugled in moč, da bi mogla na stroške neizobraženega, nevednega naroda komodno živeti, kakor so to tako razumeli že njihovi predniki v starem testamentu.

Vse to opazujemo še v sedajnosti. »Vera je v opasnosti!« S tem klicem nastopijo duhovniki vedno, kadar se bližajo volitve ali kake druge važne odločitve političnega značaja. Ljudstva bi danes imela biti nositelji vse politične moči v državi. — Duhovniki

vsikdar in povsod skušajo to moč dobiti v svoje roke z utemeljevanjem, da treba ščititi cerkev in vero. V Sloveniji opazujemo to komedijo zadnjih 30 let na posebno jasn način. Čim se bližajo volitve, takoj je vera v nevarnost, peklo se odpira, nebesa se rušijo in cela cerkvena organizacija z vsemi cerkvenimi ceremonijami stopa v volilno borbo za one kandidate, ki jih je določila sama cerkev oz. duhovniki.

Vse napredne stranke so se vsikdar odločno izjavljale proti temu, da bi se verski čut naroda izrabljaj v strankarske namene. Za izobraženega, politično mislečega človeka je vera stvar, ki spada v cerkev, a ne v politično časopisje in na politične shode. To stališče smo zavzemali vedno, zavzemamo ga tudi danes.

Razun tega moremo demokrati danes mirno in glasno povedati tudi to, da se od strani naše stranke ni in ne bo napravila krivica nikaki veri in ni jednemu veroizpovedanju. V Jugoslaviji imamo katolike, pravoslavne, mohamedance in tudi precej protestantov. Nobenih teh veroizpovedanj ni v večini. O kaki nadvladi ni govora. A mi kot narodna stranka smatramo za potrebno in v interesu domovine, da država postopa napram vsem veroizpovedanjem jednako in tako, kakor narod sam zahteva. Baš v tem verskem programu demokratske stranke leži velik del njene moči. Verska strpljivost in jednako ravnanje z našimi rojaki vseh ver. Na tem temelji se nam je doslej posrečilo združiti v svojo stranko pripadnike vseh ver, med njimi mnogo duhovnikov, tudi katoliških. Spominjam samo na častitljivega rodoljuba bivšega ministra Biankinija. Duhovnik Biankini, frančiškan dr. Vuković in drugi duhovniki bi gotovo ne ostali v demokratski stranki, ako bi le-ta delala proti katoliški cerkvi.

Ne verujte torej klerikalnim agitatorjem, ki bodo vpili tudi sedaj pred občinskimi volitvami, da je vera v nevarnosti. Sestav demokratske stranke najlepše dokazuje, da je to laž. A klerikalne agitatorje istotako svarimo, naj v interesu katolicizma opuste tak način agitacije. Če bi vsled nje v resnici katoličanstvo prišlo v opasnost, potem za to nas ne bo zadela nikaka odgovornost, nego katoliške duhovnike same. Danes nismo več v Avstriji, nismo pod rimskimi Habsburžani! — Imejte to na umu v lastnem interesu! Drugače boste doživeli prilike, v katerih nikdar ne bo več mogoča klerikalna politika vaše sorte!

Zahtevajte v vsaki gostilni „Tabor“.

MARIJ SKALAN:

V deželi umirajočih.

V tednu pred Vstajenjem me je prišlo nenadoma z neodoljivo silo hrepenenje po mojem solnčnem jugu. Videl sem, kako se poganjali kostanji po naših mariborskih ulicah prvo brstje in moje lahkokrile sanje so splele preko dolin in gora tja doli v deželo ob morju. Kako krasno mora biti sedaj tam doli: lahni, topli zefirji šumljajo med zelenimi logi, travniki in livade so polne mladega, nežnega cvetja, ob rosnih jutrih in tihih večerih zgole slavi svoje zaljubljene pesmi, brenče hrošči, kakor da bi brenčal omamen južni zrak. In vasi, tiste solnčne vasi z belimi hišicami z rdečimi nizkimi strehami, obdane od cvetočih orešenj, marelic, breskev, kako morajo biti lepše, kakor mlada življenja prekipevala nevesta v svečanem pričakovanju usodne ure. Spomnil sem se besed svetega pisma: »Kadar smok za brst poganja, vedite, da je blizu Velika noč!« In šel sem.

Bilo je na veliki četrtak: vse sem uredil za odpotovanje ter pozno v noč ležal. Ki počitku, trdno prepričan, da se naslednje jutro pravočasno prebudim ter odpotujem z vlakom ob 5.20. Drugo jutro, na veliki potek sem se res prebudil, toda ko sem planil iz postelje ter pogledal na uro, sem z grozo opazil,

Notranja in zunanja politika.

* **Narodni klub** namerava po vzorcu Radičevcev zapustiti Beograd in konstituantno.

* **Kršenje discipline.** Poslanec dr. Ivanič bo najbrže izključen iz radikalne stranke, ker je glasoval proti „obznani“.

* **Konec Protičeve slave.** Radikalci so se sedaj končno osmelili ter ostro nastopili proti Stojanu Protiču, ki niti ni več član radikalne stranke. Danes, v pondeljek, bo verifikacijski odbor odločil o njegovi ostavki.

* **Razpad zemljoradniškega kluba.** Iz zemljoradniškega kluba je izstopil na novo poslanec Milan Milanović ter se pridružil samostojnim kmetom.

* **Debata o obznani.** Debata o obznani v petkovi plenarni seji konstituante, kjer je šlo obenem tudi za zaupnico vladi, je izpadla s popolno zmago vlade. Proti obznani so glasovali samo komunisti, socialni demokrati, republikanci, del zemljoradnikov ter radikalec dr. Ivanič.

* **Zemljoradniki.** Odkar so zapustili zemljoradnike vsi poštene in trezni poslanci, je začel klub v zelo reakcionarne vode, začel se je pogajati z Radičevci ter ima z njimi v kratkem glavni sestanek v Koprivnici. Kakor se zatrjuje, pa nameravajo stopiti zemljoradniki v zvezo tudi z bolgarsko stranko Stambolijskega.

* **Meja z Bolgarijo.** Razmejitveno delo med našo državo in Bolgarijo je dokončano.

* **Iz albanske politike.** Albanski parlament se sestane dne 21. t. m. ter se bo pečal s splošno amnestijo in sporazumom z Italijo.

* **Iz dežele anarhije.** V Italiji je zopet močnejše zaplaval val anarhije. Poboji med socialisti in fašisti v gorenji Italiji so zopet zavzeli ostrejši značaj. Bilo je zopet požganih več zgradb, ubitih več oseb in mnogo ranjenih.

* **Državnozbornske volitve v Trstu.** V Trstu, ki voli štiri poslance, se bodo vršile državnozbornske volitve po novem razpisu 15. maja, kakor drugod po Italiji. Oddajanje glasov bo pričelo ob 7. uri zjutraj, glasovi pa se bodo šteli 24 ur pozneje.

* **Grška katastrofa.** Grški poraz v Mali Aziji postaja vedno bolj katastrofalen. Grške čete so na svojem umiku že prekoračile linijo, na kateri so se nahajale pred začetkom sovražnosti. Kemalisti prodirajo z veliko naglico proti Smirni in ako se Grkom ne posreči zaustavi-

da sem — zaspal. Vlak je bil gotovo že odšel. Smola: prva nesreča. Bog ve, koliko jih še bo na tem potovanju, tako sem si mislil. Še nikoli v življenju se nisem tako jezil na svojo zasplost, kakor tisto jutro velikega petka in še nikoli mi niso ure tako počasi potlele v nepovratek, kakor tisto dopoldne. — Navadno mi mine dan, osobito predpoldan tako naglo, da se jezim na neusmiljeni, vedno mrzlično-naglo bežeči čas, na veliki petek dopoldan sem se jezil na ta neusmiljeni čas ravno narobe — radi tega, ker je tako neusmiljeno počasi lezel.

Šel sem na postajo ter čakal na vlak, ki se odpelje proti Ljubljani ob 11.20. Po dolgočasenju v kolodvorski restavraciji sem ga končno dočkal. — Odšli smo. Vlak je zdrčal čez dravski most; za slovo je svignil moj pogled po zeleni Dravi in po našem lepem Mariboru ter se poslovil od obeh, želeč jima srečne in vesele velikonočne praznike. Bil je krasen solnčen dan, pravzaprav prvi pristni dan naše letošnje pomladi. Po našem prostranem Ptujskem polju je vse mrgolelo pridnih delavcev, ki so orali in sejali. Gibali so se vitki boji naših štajerskih deklet in krepkih fantov. Skral sem nase to lepoto našega stoletjih teme suženjstva zopet slobodne zemlje. Moje misli pa so bile že tam doli — onkraj modro-belo-rdečih mejnikov, v deželi nove teme, novega

viti jih še pred mestom, pride cela armada v najkrajšem času v najkritičnejši položaj. Kabinet Kalogeropoulos je demisioniral ter sestavi novo vlado Gunnaris.

* **Boj za labinski rudnik.** Kakor znano so se rudarji v Labinu v Istri uprli ter proglasili samostojno sovjetsko republiko, ki pa ni dolgo trajala, kajti italijansko vojaštvo jih je v petek naskočilo ter premagalo. Vjetih in zaprtih je bilo več rudarjev. Dva sta bila mrtva, nekaj pa ranjenih.

* **Priklopitev Avstrije k Nemčiji in mi.** V političnih krogih se vedno bolj utrjuje vest, da bosta naša država ter čehoslovaška republika sporazumno zasedli avstrijski teritorij v slučaju, da se pri plebiscitu, ki se bo izvedel v posameznih avstrijskih deželah tekom tega in prihodnjega meseca, izreče večina za priključitev k Nemčiji. Čehoslovaška bi v tem slučaju zasedla Gorenje in Dolenje Avstrijsko, Jugošlavija pa Koroško, Štajersko in Solnograško. Baje se bo zasedbe udeležila tudi Italija in sicer na Tirolskem ter v zapadnem delu Koroške.

* **Za priključitev k Nemčiji.** Štajerski deželni zbor v Gradcu je sprejel v petek soglasno nujen predlog velenjskih poslancev Hübnerja in tovarišev, naj se izvede 20. maja plebiscit glede priključitve Avstrije k Nemčiji.

* **Avstrijska predrznost.** Krščansko-socialni štajerski poslanci so naslovili na deželno vlado v Gradcu zahtevo, da odpošlje naši vladi ter Zvezi narodov ostro noto proti „zatiravanju“ Nemcev v naši državi.

* **Novi nemški ministrski predsednik.** Kakor se govori v dobro poučenih krogih, bo imenovan za pruskega ministrskega predsednika poslanec centruma Herold.

* **Delitev Gornje Slezije.** Kakor se v diplomatskih krogih zatrjuje, je delitev Gornje Slezije več nego gotova.

* **Vladna kriza na Madžarskem** je poravnana. Teleky postane tudi zunanji minister. V vlado je vstopila na novo tudi poljedelska stranka, ki je dobila portfelj notranjih del.

* **Boljševiške ofenzive ne bo.** Boljševiško časopisje zatrjuje, da sovjeti ne nameravajo nikake pomladanske ofenzive proti zapadu.

* **Položaj v Angliji.** Rudarska stavka v Angliji postaja od dne do dne opasnejša ter prehaja polagoma v splošno. Center starega in mogočnega britanskega imperija je v ognju nevarnega pokreta ter preživlja težko krizo. Vesti, ki smo jih prejeli pred par dnevi, da se je vla-

suženjstva, v deželi bridkosti šeststotisočev naših nesrečnih bratov.

Sladka je bila zavest, da bom po letih odsotnosti zopet videl svojo rodno zemljo, da bom zopet slišal šumljanje moje Vipave, petje slavcev ob njenih bregovih, gledal cvetje vipavskih vrtov, smehljanje tihih sel; a močnejša od sladkega pričakovanja je bila bridka misel, da se vracam v to mojo rodno zemljo kot pregnanec, ki mu je za vedno zaprt in zastražen ta raj, v katerega sme pač pogledati od daleč s hitro-bežnim pogledom, a ne sme več mirno sesti v senco njegovih logov.

Končno se je vlak ustavil v naši metropoli, v beli Ljubljani. Tu je za ta dan bila dokončana moja pot. Izstopil sem, sedel pred kolodvorom v tramvaj ter se odpeljal po mestu, da si poiščem prenočišča. Begal sem od hotela do hotela, toda zaman, nisem ga našel. Utrujen sem se zatekel v kavarno „Zvezda“, kjer sem našel bivše člane našega, sedaj člane ljubljanskega gledališča, ki so me obsuli z vprašanji, kako je v Mariboru. Polagoma se je polnila kavarna, prihajalo je vedno več znancev, družba je bila vedno večja. Tako se je blizala polnoč. Kam sedaj? Iz kritične situacije me je rešil tovariš od „Slovenskega“ Narodna ter mi ponudil divjen v svoji uredniški sobi. Za eno noč je pač tudi to dobro. Sprejel sem z veseljem ter si postal, kakor sem vedel,

da odločila, da posreduje, se niso potrdile, pač pa se poroča sedaj, da se vlada ne bo uklonila pod nobenim pogojem. Da je ta njen sklep res trden, dokazuje tudi to, da je odredila mobilizacijo rezerv. Če je ta taktika dobra ali slaba, bo pokazal nadaljni razvoj dogodkov.

Zanimivosti.

Tri žrtve zlobnega ženskega jezika. V malem prijetnem mestecu v Dobravi, okraj Križevci, ste živeli dve mladi deklici, sestra Iva in Josipina Tadej. Prva je bila stara 15, druga pa 16 let. Bili sta srečni in veseli ter se radovali pomladi in cvetoče mladosti. Pa je prišel k živahni Ivi Amor v obliki črnolasega mladeniča Severja ter jo omamil v njej poprej še neznani ljubezni. Dan za dnem sta se sprehajala po cvetočih livadah, ob žuborečem potoku ter poslušala vsa zamaknjena živahno gostolenje ptičkov. Po enem tednu sta si razkrila medsebojno ljubezen ter delala sladke načrte za bodočnost. Nista pa vedela, da se zbirajo nad njima težki, črni oblaki. Neka ženska, ki je gledala to mlado ljubezen z zavistnimi očmi, ker se ji je zahotelo po nedolžnem mladeniču, je delala črne naklepe, kako bi razdružila ta srečen par ter si pridobila mladeniča. Odpravila se je k Ivini sestri Josipini, ji povedala o tem razmerju ter ji očrnila mladeniča, da je čisto navaden pohotnež, ki je zastupil že neštevilnim deklicam srce. Josipina je to verjela in ker je hotela sestrico obvarovati pred nesrečo, je ponovila Ivici vse, kar je slišala od sosedice. Ivica je objel globok obup. Mislija je, da jo je mladenič osleparil za ljubezen, videla je, kako so se zrušile vse njene lepe sanje o solnčni bodočnosti in v tem obupu je segla po očetovem revolverju ter se ustrelila v gozdu na ravno onem kraju, kjer sta se prvič poljubila. Ko je sestra zvedela o Ivini smrti in videla njeno mrtvo truplo, je sklenila maščevati Ivino smrt. Sla je k Severju, ki ni slutil o teh intrigah in žaloigri niti najmanjše, mu predbacivala krivdo nad smrtjo Ivice ter ga ustrelila v srce. Ko je videla Josipina pasti mladeniča ter izdihni po kratki smrtni borbi, se je zgrozila svojega dejanja ter se tudi sama ustrelila. Cela vasa se je zgražala nad ostudno klevetnico, ki je uničila s svojim zlobnim jezikom tri mlada življenja in marsikatero oko se je orosilo, ko je videlo stopati za mrtvaškimi sprevodom tužno plakajoče starše teh nesrečnih bitij.

Dnevna kronika.

— **Političen klub JDS** ima vsak torek ob 20. uri zvečer svoj redni sestanek v gostilni „Maribor“. Vse tiste gospode, ki so prevzeli na predzadnjem sestanku imenike volilcev, prosimo, da

in znal ter zaspal prav sladko, kakor na najudobnejši postelji. Saj sem med vojno spal udobno celo na snegu, ki se je pod mano polagoma tajal, tako, da sem zjutraj ko sem se prebudil, ležal na — zemlji. Toda pustimo spomine. Bilo je in sedaj ni več.

Drugo jutro se je sobarica čudila, ko je našla sobo zaklenjeno od znotraj ter neusmiljeno suvala po vratih, toda ko jo je uvidela, da vse nič ne pomaga, je odšla pospravljat v druge sobe. Mene pa je zbudila in ni mi bilo več mogoče zaspati. Vstal sem ter odšel k italijanski delegaciji v Bavarski dvorec. Bila da si izprosim vizum za Italijo. Bila je velika solota in zato pred delegacijo ni bilo običajne gneče, prišel sem na vrsto kmalu, toda vizuma nisem dobil. Moral bi vložiti prošnjo in potem čakati. Kakor seru pozneje izvedel traja kati. Včasih masec dni in še več predno se dobi dovoljenje. Mislil sem, da bi se dalo mogoče s sitnarenjem končno vseeno kaj doseči, toda gospod delegat je bil nedovzeten in končno sem se moral odpovedati sladkim nadam na politično dovoljenje. Part sem zapustil delegacijo ter se odpravil po mestu. Utrujen sem zasel zopet v kavarno „Zvezda“, našel tam nekega znanca, pri- morskega rojaka ter mu potožil svojo gorje.

(Dalje prih.)

jih do tega torka izpolnijo in event. popravijo ter jih prinesejo na klubski večer s seboj.

— G. Starčič se jezi, ker smo napisali, da je klerikalec. Ne more sicer tajiti, da so ga imenovali klerikalec kot svojega zaupnika v mestni sosvet, kar je trpel brez ugovora ves čas klerikalnega gospodstva na mariborskem magistratu. Naj nam torej ne zameri, če smo mnenja, da mora biti zaupnik klerikalcev vendar njihov pristaša. Ako pa je končno uvidel ničevost klerikalizma in njegovo škodljivost za državo in torej tudi za trgovski stan, naj to javno prizna, da ne bo nespornostimljenja in nepotrebnega prekanja.

— Naši mlinci na avstrijski meji po večini stojijo brez dela, ker so dobili domačini dovoljenje, da smejo voziti žito čez mejo v nemške mline. Tako je zaprtila št. ilirski župnik iz prižnice, da je tako dovoljenje izposloval. Posledica tega je ta, da so naši mlinarji brez dela, našim posestnikom pa se daje na ta način dovoljenje za bujno cvetoče, od nikogar ovirano tihotapstvo. Kdor pelje čez mejo z izkaznico, da gre na mlin, ima prosto pot. Njihovo žito pa gre v Gradec in na Dunaj. Okrajno glavarstvo je o vsem tem obveščeno, a ne najde povoda, da bi kaj proti temu ukrenilo.

— Mejni kamni. Poškodovanje ali prestopanje mejnih kamnov, ki jih postavlja razmejnitvena komisija, se bo kaznovalo najstrožje in sicer z zaporom do treh mesecev ali 10.000 K globe ter s popravilom, oziroma nadomestitvijo kamnov. Kamne, ki bi se pokvarili vsled elementarnih neizgov, ali pa po neznanih storilcih, morata popraviti vzajemno obe vladi, avstrijska in jugoslovanska.

— Obmejni promet. Obmejni lokalni promet v coni 10 km je od 1. t. m. dalje ukinjen. Lokalni prekomerni promet, oziroma dovoljenje za ta promet bodo v bodoče dobili samo oni prebivalci, ki v stanujejo neposredno ob meji in ki imajo razdeljena posestva.

— Avstrijska carinarna v Radgoni. Avstrijska uprava je ustanovila na mostu čez Muro, ki vodi iz Radgone v Gornjo Radgono carinsko postajo, ki posluje dnevno od 8—12 ure. Blago, ki se prevažajo po železnici pa se bo zacarinjevalo še nadalje na kolodvoru.

— Brzojavne golice. Poštna uprava je povišala z 11. t. m. ceno brzojavnih listov od 20 na 80 vinarjev.

— Zapora doseljevanja iz Italije v Ameriko. Amerika je prepovedala doseljevanje iz Italije. Baje radi epidemčnih bolezni, ki razsajajo v italijanskih pristaniščih.

— Obletnica. V soboto je bila šestnajsta obletnica smrti velikega Jugoslovana Josipa Juraja Strossmayerja.

— V soboto so odpotovali na konferenco nasledstvenih držav v Rimu naši delegati dr. Spevec, dr. Stražnicki, dr. Babnik ter dr. Ribar.

— Novi listi. V Ljubljani pričneta izhajati z današnjim dnem dva ponedeljska lista in sicer "Ponedeljek", katerega bo izdajal Milan Plut ter "Avtonomist" Albina Prepeluha.

— Izvoz živil. Trgovinski minister je posredoval pri ministrskem svetu za popetno dovolitev izvoza.

— Smrtna kosa. Umrli je v nedeljo ga. Neža Tomanova, mati g. ravnatelja Cirila Tomana. Naše iskreno sožalje.

— Dovoljenje za carinsko posredništvo v Radgoni je dobil od graškega carinskega urada Franz Kleinsochek.

— Nemško učiteljstvo v Apaški kotlini je končno vendarle suspendirano ter se zamenja s slovenskim.

— Plače profesorjev trgovskih in obrtnih šol se izenačijo s plačami onih na srednjih šolah.

— Iz Apač. Naši Nemci in nemčurji so nepoboljšljivi. Našo državo sovražijo, kakor morda nikjer drugje njim podobni bratje. Temu sovražstvu dajejo duška stalno tudi v avstrijskem časopisju, ki posveča tej tuknji toliko pozornosti, kakor da bi štela najmanj stotisoč samega prištega germanskega prebivalstva. Posebno radi se zatekajo v "Deutsche Grenz-wacht". V zadnji številki tega lista si da-

jejo vse mogoče dobre nasvete, kako bi obvarovali svoje nemškutarstvo.

— Ob priliki obmejne veselice na Kaplji so za uboge šolarje narodne šole na Kaplji darovali: gospod okrajni glavar dr. Marko Ipavič 400 K, g. Novak iz Sv. Lovrenca na Pohorju 280 K, kakor tudi sledeči gg. iz Sv. Lovrenca na Pohorju: Brezočnik Anton 180 K, Kogelnik Miha 40 K, Kukovič 80 K in sledeči iz Kaplje: gg. Strablek in Richter po 50 K, g. Jurčič 40 K. Krajni šolski svet se vsem najiskrenejše zahvaljuje!

— Avstrijska vlada namerava izgnati iz avstrijskega teritorija vse člane habsburške rodbine.

— V uvaževanje. Finančno ravnateljstvo nam sporoča, da je vsakdo, bodisi privatnik ali podjetnik pod kaznijo dolžan sprejeti 1, 2 in 10 kronske bankovce kot plačilno sredstvo. Biti moraio le pravilno žigosani. Kdor bi se temu protivil, naj se ovadi pristojni oblasti.

— Nepostavno žigosani bankovci. V najnovejšem času so se posebno v trgu Sv. Lenart v Slov. goricah pojavili 2 kronske bankovci (avstr.-og. bank) z žigom "Bezirkskrankenkassa Marburg". Žig je podolgovata zobčasta elipsa. Opozorjamo prebivalstvo, da takih bankovcev ne sprejema, oziroma da nazonani razpečevalce.

— Ponarejevalci dolarjev v Lvovu. Policija je razkrila v Lvovu ponarejevalnico dolarških novčanic. Falsifikatorji so bili aretirani. Ponarejene dolarške novčance ter klišee pa zaplenjeni.

— Iz Kaplje. Vera je v nevarnosti, kričijo naši klerikalci. Koliko se pa brigajo za vero in cerkev v naši državi, priča sledeči slučaj! Pred 4 tedni so zaprli župnika Lenca iz Kaplje, kot nemškega hujšaka, ta še sedaj sedi v okrožnem sodišču in premišljuje svoje grehe. Župnija ki ima pribl. 1500 ljudi in ostala brez dušnega pastirja... Občina je prosila in rotila naše cerkvene oblasti v Mariboru, naj se vendar usmilijo obmejnega, itak ne posebnega zavednega ljudstva in pošljejo vsaj čez velikonočne praznike slovenskega duhovna na to kočljivo župnijo ob skrajni državni meji. Vse zastoj! — "To nas nič ne briga, ker spada pod graško škofijo!" se je splošno dejalo in fara je bila čez praznike in je še sedaj brez duhovnika, kajti dekanat v Lučanah se je izgovarjal na Maribor. Ureditev te zadeve ne more biti težka, kajti mariborski škof bi se vendar lahko pobotal s svojim graškim-kolegom radi začasne zasedbe župnije po slovenskem duhovniku. Pa tudi to se ni storilo, zato ni čudno, da se ljudstvo izneverja, ker naše cerkvene oblasti raje — politizirajo in mešetarijo z volilnimi krogljicami, a za apostolsko delo po vzgledu Kristusa se ne brigajo! Duhovniki pa letajo po volilnih shodih, hujšajo proti nasprotnim strankam! Hic Rhodus, hic salta!

— Slovenska Bistrica. Poročali smo Vam, s kakšno, le klerikalcu dano zahrbtostjo je začel pri nas volilni boj dekan Cerjak. Medtem smo z zaupnega sestanka njegovih redkih privržencev zvedeli, zakaj se tako silno peha za občino. Letos je namreč naša občina prodala erarju vojašnice za 1 $\frac{3}{4}$ miliona kron. Po odplačilu dolgov bo precej tega denarja ostalo v mestni blagajni. In tega denarja bi se radi klerikalci polastili. Dekan hoče kupiti Koflerjevo hišo za nastanitev nun, ki jih v Slov. Bistrici k sreči še nimamo. Nadalje hoče dekan napraviti pri sv. Jožefu celi klerikalni institut pod krinko "sirotišnice". Za vse to hoče dekan izrabiti izkupiček iz vojašnic. Če pa bi kaj ostalo, hočejo dati klerikalci velikansko nagrado svojima kandidatom Stupanu in še enemu pomagaču, ki sta hotela lansko leto vojašnice prodati bosanskemu židu in si pri tem izgovorila 2%, provizije, katere bi imela morala plačati občina od kupnine. Naši možje so to nesramno kravjo kupčijo pravočasno preprečili, klerikalci pa bi radi s pomočjo novega odbora občino izropali. Kandidat za provizijo, moister Stupan, je zato noč in dan na volilni agitaciji in objublja nemškutarjem, da bodo v šoli uvedli zopet nemščino, če bi volili s klerikalci. Ker pa je Bistričanom poleg poštenosti vendar lastni žep in blagor občine ljubši, kakor dekanovi klostri in nena-

sitna Stupanova bisaga, se vsi z gnušom obračajo od nedostojne klerikalne agitacije, kateri ne bo noben trezen mož nasedel.

— Pozabljeno. Dne 7. t. m. je nekdo pozabil v kupeju vlaka na mariborski postaji zavitek s črno damsko etaminnasto obleko. Pošteni najditelj naj jo odda v kolodvorski opravilni pisarni.

Kultura in umetnost.

x Dober frak. Komedijska v štirih dejanjih. Snisel Gabriel Dregely, režiral Josip Povhé. To ni navadna komedija, kakor smo jih že videli toliko, to je komedija resničnega življenja. Pravzaprav že satira na politiko. Zasnovana je dobro in istotako dobro izvedena. Posebno dobro so začrtani posamezni značaji. Komika te komedije ne obstoja v frazah, pač pa v dejanju samem, dejanje samo, zgodba sama je komična, zato učinkuje naravno in neprisiljeno. Sobotna premijera v našem gledališču je bila dobro naštudirana, posamezni tipi so bili podani dobro, nekateri celo prav dobro. Posebno vodilne vloge so bile v dobrih rokah. G. Nučič (Melzer), g. Povhé (Reiner) in ga Dragutinovičeva (Stefanija) so rešili svoje vloge do celca. Posebno pohvalo zasluži še naslednja: židovska izgovarjava in židovski žanr sta se ji izhorno posrečila. Do dobre celote so izborna pripomogli dalje tudi gg. Rasberger (Gahl), Grom (Sonnberg), Velušček (Silberberg), Simenc (Dub), Košuta (Kürschner), Kavkler (Turner) ter edn. Voukova (Ema) in Savinova (Lili). Pa tudi vsi ostali so se potrudili po svojih močeh. Edina morda, kateri je manikalo pravo razpoloženje je bila ga. Ožegovičeva (Irena). Gledališče je bilo skoro popolnoma razprodano.

x Celjsko gledališče je zanutil dosedanji vodja in režiser g. Valo Bratina.

x Bulletin de la Lige des Sociétés da la Croix-Rouge. Prejeli smo skupno številko 6—7 te v Zenevi izhajajoče revije mednarodne družbe Rdečega križa, ki prinaša: Sir David Henderson: Mednarodni komite Rdečega križa in Zveza društev Rdečega križa. — Rdeči križ in problemi ljudskega zdravja. — Kronika družbe Rdečega križa. — Družbina poročila: Uradna poročila. Imenovanja. Mišje. Razno. Publikacije zveze. — Snlošna kronika: M. dr. José d'Abreu: Sirotinsko skrbstvo portugalskega Rdečega križa. — Rimpatriacija vojnih vjetnikov. — Potovanje ruskih otrok okrog sveta. — Higijenična propaganda v Jugoslaviji. — M. Knud Stouman: Neopremagljive fronte. — Zdravniška kriza in ljudsko zdravje. — Medicinska kronika. — Dr. Massimo Sella: Pobijanje malarije v Spaniji. — Materinsko skrbstvo. — Ameriški kongres za venerične bolezni. — Drobiž. — "Bulletin" se tiska v angleškem, španskem, francoskem in italijanskem jeziku, izhaja mesečno ter prinaša poleg teksta tudi obilico lepih slik. Naroča se v Zenevi II. Rue de la Scie.

Sloven. narodno gledališče.

Repertoire bodočih dni:

V ponedeljek 11.: "Pereant možje". Gostovanje v Ptuj.
V torek 12.: "Dober frak". Ab. B.
V sredo 13.: "Vsta enje". Ab. C.
V četrtek 14.: "Razvaline življenja". Ab. A.
V petek 15.: Zaprto.
V soboto 16.: "Netopir". Izven abon.

Sport.

: V Mariboru je nastopil v nedeljo prvič SK Svoboda v tekmi s kombiniranim moštvom Sportvereinigung "Rapid" ter podlegel 1:5.

: Sportvereinigung "Rapid" je na turneju po Bosni in Dalmaciji. V Sarajevu je dosedaj igral 1:1 in 0:2 v prid tamošnjega Radniškega športnega kluba.

: V Ljubljani je v nedeljo podlegla "Ilirija" zagrebškemu "Gradjanskemu" športnemu klubu z rezultatom 2:8 (2:5). Napadalna črta Ljubljancov je popolnoma odpovedala. V predigri premaga rezerva "Ilirije" ljubljanski "Hermes" 4:2.

Vprašanje eno- in dvo-kronskih bankovcev.

Radi raznih nasprotujočih si vesti novin o zamenjavi, odtegnitvi iz prometa itd. je nastala v mestu ter okolici velika zmeda. Vsak se brani sprejemati ta drobiž, naj si bode kmet, obrtnik ali zasebnik. Ker še ni izšla uradna odredba, da je stavljen ta drobiž izven prometa, je torej še vedno zakonito plačilno sredstvo. Vsak je dolžan sprejemati ga, ako je opremljen s pravilnim žigom. Krivce se kaznuje po predpisih obrtne oblasti. Javiti jih je okrajnemu glavarstvu.

Najnovejša poročila.

Gornja Slezija se razdeli.

DKU Berlin, 10. aprila. Po nekem poročilu "Schlesische Landeszeitung" se Anglija ne protivi razdelitvi Gornje Slezije med Nemčijo in Poljsko. General Lerand je prinesel v Pariz predporočilo, ki naj bi bilo podlaga za bodočo razmejitvev. Francija se pridruži v glavnem predlogu Korfantyja. Francoska uprava bode ostala tudi še po določitvi meje dalj časa v Gornji Sleziji, vendar bodo na upravljanje vojaško varnostno službo poljski polki. Za sestavo teh polkov so vpoklicali Poljaki 30.000 mož. Isti list poroča nadalje o vpoklicu raznih letnikov na Čehoslovaškem. Ta ukrep je v zvezi z eventualnim sodelovanjem čeških čet pri izvedbi nadaljnjih sankcij po 1. maju.

Milan Rojc.

LDU Beograd, 10. aprila, kakor se doznava, je gospod Milan Rojc izjavil, da ostane član demokratskega kluba.

Muftija pri regentu.

LDU Beograd, 10. aprila. Prestolonaslednik regent Aleksander je sprejel v avdienci vrhovnega muftija za Beograd in južne kraje, gospoda Mehmeda Zakuja.

Beograjski novinarji.

LDU Beograd, 10. aprila. Danes popoldne je bila seja beograjske sekcije jugoslovenskega novinarskega združenja, na kateri je bilo vzeto na znanje poročilo o sarajevskem kongresu. Nato so se vršile nove uprave sekcije. Izvoljeni so za predsednika g. Beran-Taletov, za podpredsednika g. Sijački in Momir Nikolić, za tajnika V. Ristović, blagajnika Radislav Vesnić in za člane uprave gg. Mitrović, Rudanović in Bulanja.

Za visoko carino italijanskega vina.

LDU Beograd, 10. aprila. Ministrstvo za trgovino dobiva dnevno predloge iz Dalmacije, v katerih se z ozir na trgovinski dogovor z Italijo zahteva, naj se določi za vino iz Italije visoka carina.

Umor grofa Tisze pred madžarsko poroto.

DKU Budimpešta, 1. aprila. (Madž. dop. urad.) Pred kazenskim sodiščem se bode pričela glavna obravnava v zadevi umora grofa Tisze v torek. Obravnava bode trajala več tednov.

Novi grški kabinet.

DKU Berlin, 10. aprila. Kakor doznava "Vossische Zeitung" iz Aten, se je sestavil novi grški kabinet pod Gunarismom. Portfelj zunanjih zadev je prevzel Baltazzi.

Za občinske tajnike.

LDU Beograd, 10. aprila. Ministrstvo za notranje posle je odredilo, da občinski tajniki ne smejo biti člani uprave denarnih zavodov.

Okrožno sodišče.

— **Skrivnostni dvojni umor v Celglencu.** Kako znano, je bila lani 7. aprila na dan še nepojasnjen način umorjena žena posestnika Karola Živko. Ženo so našli, kakor bi se bila obesila za kljuko na vratih a poleg nje v banji je bilo utonjeno komaj rojeno dete. Na ženi so se našli sledovi krvave telesne poškodbe in sledovi po sobi so kazali na hud boj pred nasilno smrtjo. Ker so bila vsa vrata od znotraj zaprta, je moral morilec zginiti skozi streho. Strašnega zločina osumljen je bil njen mož Karl Živko. Toda mož je trdovratno trdil svojo nedolžnost in tako so ga morali izpustiti iz preiskovalnega zapora. Komaj je pa prišel domov so ga stariši umorjene žene vnovič obdolžili umora. Živko jih je tožil. Sodišče pa je smatralo podatke iz dolgotrajne preiskave kot zadosten dokaz resnice oziroma verjetnosti. Obtožen tast in tašča Kristl sta bila oproščena. Vsled tega je bilo okrožno sodišče primorano odrediti obnovo postopanja proti Živkotu. Ker se je bilo bati, da Živko pobegne, je eden zagovornikov Kristlovih potom oorožništva dosegel aretacijo Živkova. Med tem je narasla že cela vrsta novih obdolžitvev tudi drugih sorodnikov oziroma sosedov. Tako sta med drugim Genovefa Kristl in Marija Smigoc obdolžili kovača Ribiča, ki je na dan umora z Živkom vlomil vrata, da je tudi on pomagal Živku ženo umoriti; dalje, da je Živko podkupil župana in občinske odbornike, da so zanj ugodno pričali; da je sorodnik Anton Kokol tudi podkupoval priče. Za te obdolžitve ste bili obe ženski obsojeni na 100 K. Proti tej razsodbi sta se obe pritožili na vzklicni senat. Pri tožadveni razpravi ravno na obetnicah skrivnega dvojnega umora, je prišlo nekaj pravzanimivih stvari na dan. Ugotovilo se je, da so Kristlovi preiskavo proti zetu zaglagali s krvavimi perilom, kakor da to izhaja vse od umora; izkazalo pa se je, da na vseh teh predmetih ni bila človeška kri, ampak živalska namenoma za to pripravljena. Vsled tega in pa pomanjkanja direktnih dokazov in ker sta Živka tudi župnik in babica lepo opisala bot miroljubljenega človeka in neznoljkečega očeta do novorojenčka, se je preiskava proti Živku zopet vstavila. Doglalo se je tudi, da Kristlovi, torej stariši umorjene vsega preganjanja do svojega zeta niso vršili iz ljubezni do hčere ali vsaj maščevalnosti do zeta kot doždevnega morilca, ampak samo radi tega, ker jim gre za grunt: če bi bil namreč Živko obsojen, pripade posestvo Kristlovim. Vzklicni senat je pritožbo obeh žensk zavrnil in potrdil prvo razsodbo.

Gospodarstvo, trgovina.

g **Generalno zborovanje Narodne banke.** Sporočili smo že v zadnjih številkih, da se ta skupščina radi premale udeležbe ni vršila. Med ostalimi sklepi je posebne važnosti ta, da se nove delnice ne vplačuje v zlatu, temveč v srebru, tako, da se računa za vsak zlat dinar štiri srebrne. Potemtakem bodo stale nove delnice 2880 dinarjev, kar je pod borznim kurzum starih delnic. Na tej podlagi je subskripcija novih delnic zelo ugodna in bo imela gotovo boljši uspeh, kot doslej. Nadalje se je sklenilo, da se dovoli vladi posojilo v znesku 850 milijonov dinarjev. Od čistega dobička prejme denarni zavod 60, delničarji pa 40 odstotkov. Bilanca, ki predvideva čisti dobiček nekaj nad tri in pol milijone dinarjev, se je sprejela. Iz poročila je raz-

vidno, da je sedaj v prometu 3.344.227.710 dinarjev novčanic.

g **Finančna povzdiga Reke.** Reški narodni svet se je bavil z referatom prometnega ministra Rubiniča, ki je vršil nedavno dvodnevna pogajanja z italijansko vlado v Rimu. Kakor se dozdeva, je obljubila italijanska vlada, da bo pomagala mestu s koncesijami in materialnimi sredstvi. Vprašanje pa je, ako bo to Reki kaj pomagalo, ako se ne bo v bodoče sporazumela z Jugoslavijo.

g **Cene naše in ameriške koruze.** V severni Ameriki znaša cena koruzi za en bušel, dostavljen v pristanišče New York 83 ct, kar bi pomenilo za nas 481 K a 100 kg. Po sedanjih cenah v Bački ter po transportnih stroških in poslovnem davku za izvozno koruzo ne moremo v Trstu več konkurirati z Ameriko.

g **Razna tržišča.** Zagreb: Koruza, paritete Sisek 450, koruzna moka p. Sisek 1300. — Vukovar: Pšenica k 980 do 425, ječmen 460—470, oves 340—350, grah 450—500, grešek 450—500, bob 400—450. Govedo 1 kg 14—16, svinje 26—28, tele 16—20, jagnjeta 20—24 (vse živa vaga). Meso goveje 28, telečje 32, svinjsko 32, jagnječje 36, mast 42—44, slanina 40—42. Gosi 160, kokoši 100—200, jajca 2. — Budimpešta: Oves 11—12, koruza 9, ječmen 7—7.50, grah 9—9.50, voli 32—28, svinje 65—70, gosi 100—110. — Liverpool: Loco. Bombaž: April 3.02, maj 7.93, junij 8.10, avgust 8.25, september 8.32, oktober 8.38, november 8.43, december 8.47, januar 8.50, februar 8.53. — Egipovski bombaž: maj 14.50, junij 14.55, november 14.90. Aleksandrija: maj 28.50, november 28.50. Gornje egipovski: April 17.25, junij 18.55.

g **Likvidacija društva „Dubrovnik“.** Prvo hotelsko društvo „Dubrovnik“ je prodalo vse svoje hotele v Dubrovniku jugoslovenskemu hotelskemu društvu ter poziva te dni na Dunaj v svrhu likvidacije glavno zborovanje.

g **Likvidacija žitnega zavoda.** Po vesteh raznih listov se nahaja žitni zavod za Slovenijo v likvidaciji.

g **Ponarejene dvokronske novčaniče.** V Sloveniji so se pojavile v velikem številu ponarejene avstro-ogrske novčaniče po 2 K, ki posedujejo falsificiran žig SHS Kotarska oblast Čakovaca.

g **Kmetijska šola na Gorenjskem.** Minister za prosveto je podpisal predlog proračuna na ustanovitev kmetijske šole na Gorenjskem.

g **Železniška postaja Živaja.** Zagrebško železniško ravnateljstvo objavlja, da se je predalo postajališče Živaja, preje stražnica št. 234, s prvim tega meseca javnemu prometu. Na imenovanem kolodvoru se bodeta ustavljala mešani vlak št. 31, ki prihaja iz Živaje ob 15.27 uri in mešani vlak št. 32, ob 13.57 uri.

g **Prepovedana reekspedicija.** Počenši s 1. aprilom t. l. je prepovedana vsaka reekspedicija vseh vagonov pošiljk z državnega in dolenjskega kolodvora v Ljubljani.

g **Gojenje tobaka.** Monopolna uprava je dovolila sajenje tobaka v celiskem okrožju 74 interesentom s 218.900 nasadov. Največji del odpade na sv. Petra v Savski dolini, kjer so lansko leto poskusi najboljši uspeli.

g **Grška.** Grški industriji je zapretila težka finančna kriza. Glavni vzrok je nenaden padec drahma, ki je padla pretekli mesec od 100 na 98 francoskih frankov. Na drugi strani so državne potrebe tako velike, da ne more posvečati vso pažnjo zboljšanju poljedelskih financ. Po izjavi vlade se bodo

najeta nova posojila, da se pokrije glavne državne potrebe. Vojska veliko porabi. Po informacijah novina znaša grški dolg Franciji 806, od katerih odpade 376 milijonov na posojila ter ostale vojaške nabave.

g **Kriza industrije v Severni Ameriki.** Iz Amerike poročajo, da je dosegla industrijska kriza že svoj višek. Računa se, da je število brezposelnih naraslo že na število 2.000.000 ljudi in sicer odpade na graditeljsko obrt

300.000, avtomobilsko 225.000, železnico 200.000, na oblačilno 180.000, brodarstvo 125.000, pekarsko 100.000, gledališča 75.000 in ostalo 50.000. V distriktu Pittsburg je okrog 180.000 ljudi brezposelnih, tako da znaša dnevna zguba okrog 967.000 dolarjev.

Glavni urednik: Radivoj Rehar.

Odgovorni urednik: Fran Voglar.

Mala oznanila.

Kontoristinja, samostojna dobra moč, zmožna hrvatske in nemške korespondence ter blagajničarka za prvovrstno damsko konfekcijsko podjetje se išče za takojšnji nastop. Ponudbe z podatki na OLERON, ZAGREB, Ilica 11. 473 3—3

Prodajalke, zmožne deželne jezika, se iščejo za takojšnji nastop v prvovrstnem damskem konfekcijskem podjetju. Ponudbe s prepisi spričeval ter z zahtevami plače na OLERON, ZAGREB, Ilica 11. 474 3—3

Krasno posestvo, obstoječe iz polnopravnih vinogradov, sadonosnikov, travnikov in njiv, zidanega gospodarskega poslopja in hlevov, okoli 25 oralov veliko, ter pol ure od postaje odstranjeno. Cena 800.000 K. Natančneje se izve v upravi tega lista. 495 2—1

Sluga za trgovino, zanesljiv in priden, kotemu je tudi mesto znano, se sprejme takoj za stalno v knjigarni Vilko Weissl. Glavni trg št. 22. 498 3—1

Singerjev šivalni stroj se ceno proda. Slavko Tičar, Jezdarska ulica št. 8. 499

Lahko motorno kolo (Motor-Reve), 2 cilindra, dobro ohranjeno, se proda. Dravska ulica 11. gostilna.

Najnižje cene!

Klobuke
čevlje, gamaše, perilo
dežnike, palice ter
razno galanterijsko
blago kupite najceneje
pri trdkih

Jakob Lah, Maribor, Glavni trg 2

Primorci!

Naznanjam, da sem opr

**novi higijenični
brivnico.**

Za prvovrstno in čisto por
strežbo jamčim.

Vjekoslav Gjurić
primorski begunec.

Maribor, Jurčičeva ulica št. 9

Svoji k svojim!

Zavod za straženje in zaklepanje v Mariboru

prevzame

vsako vrsto straženja v mestu, na kolodvorih, kakor tudi spremljanje železniških vozov. — Pojasnila v pisarni: Pri staniška ulica 2.

Umrla je danes moja zlata, ljubljena mati

Neža Tomanova

Prepeljali jo bodamo v Moravce, kjer se pokoplje v domačo zemljo.

Maribor, 10. aprila 1921.

Ciril M. Toman.

KNJIGOVEZNICA MARIBORSKE TISKARNE D. D.

KI JE NAJMODERNEJSE UREJENA, SE
PRIPOROČA CENJENEMU OBČINSTVU,
OBLASTVOM IN URADOM. PREVZEMA
VSA V KNJIGOVEŠKO STROKO SPADA-
JOČA DELA.
IZVRŠBA SOLIDNA! CENE ZMERNE!

Ljubljanska kreditna banka

Podružnica v Mariboru

Obrestuje vloge najugodnejše.

Daje vsakovrstne kredite.

Centrala v LJUBLJANI. — Podružnice: SPLIT, CELOVEC, SARAJEVO, TRST, GORICA, CELJE, BOROVLJE, PTUJ, BREZICE.

Delniška glavnica in rezerve 95.000.000—

Izvršuje najkulantnejše vse bančne transakcije.